

PLENARI DEL CONSELL MUNICIPAL
DEL POBLE GITANO DE BARCELONA

31 de març de 2014
a les 17,30 h. Sala Lluís Companys

Acta resum d'acords i intervencions

Assistents: Ima. Sr. Francina Vila, Presidenta del Consell; Sr. Manel Carbonell, Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya; Antoni Carbonell, Agrupació d'Entitats per el Desenvolupament del Poble Gitano dels Països Catalans; Sr. Pedro Casermeiro, Associació Joves estudiants de Bon Pastor; Sr. David Cortés i Sr. Miguel Ángel Gómez de l'Associació Gitana Joventut, Igualtat i Progrés; Sr. Juan Fajardo, Associació Gitana de Bon Pastor; Sra. Juana Fernández, Vicepresidenta del Consell; Sr. Manel Giménez Baptista, Associació Esportiva Hostafranchs; Sr. Manuel Giménez Pubill, Associació Cultural Cristiana La Cera; Sr. Domingo Jiménez, Fundació Pere Closa; Sra. Glòria Martin, Grup municipal PP; Ima. Sra. Imma Moraleda, Grup Municipal del PSC; Sra. Emilia Pallàs, Departament de Participació Social; Sr. Josep Ma. Queralt, Direcció de Drets Civils; Sr. Pere Sala, Secretari del Consell; Sr. Juan Rosendo, Associació Cultural Cristiana Bon Pastor; Sra. Maria Rubia, Nakeramos; Sr. Johnny Tarradellas, Associació Tots els Colors; Sr. Juan Valentí i Garcia, Associació Cultural Cristiana de Plaça Espanya; Enriqueta Valentí, Associació de la Dona Catalana Gitana.

Delegacions: Sra. Anna Contreras delega en Loredana Crauzi

Excuses: Sr. Paco Aguilera, Associació Cultural Gitana La Cera; Im. Sr. Raimon Blasi, vicepresident del Consell; Sra. Mercedes Gómez Cortés, Associació Sociocultural Lacho Baji Cali; Sr. Joan Laporta, Grup Municipal Unitat per Barcelona;

Convidats: Sr. Pedro Aguilera

La Ima. Sra. Francina Vila saluda a tots els assistents i a continuació passa la paraula al Sr. Pere Sala.

A continuació el Sr. Pere Sala llegeix les excuses i delegacions i es procedeix a aprovar l'acta de la reunió anterior.

A continuació la Sra. Juana Fernández presenta el programa del 8 d'abril 2014. Explica com el Consell es va començar a reunir a principi de curs i es van crear quatre comissions o grups de treball que han estat treballant aquests mesos per millorar tot el procés. Les comissions són les següents: 1-El 8 d'abril a les escoles, 2- Els punts d'informació, 3- Comissió del Manifest i 4- Comissió de cultura.

A continuació cada una de les comissions explica de manera resumida com ha anat el procés i en quin punt estan en relació als objectius que s'havien proposat de cara a les diferents activitats del 8 d'abril.

És el tercer any que es treballa de manera que les pròpies entitats i els gitanos i gitanes s'hi han implicat molt dedicant-hi moltes hores, feina i reunions. Això és una cosa que s'ha d'agrair a totes i tots.

Aquest any el color triat és el vermell per fer difusió. S'ha intentat compaginar símbols de la cultura gitana amb els símbols de la cultura catalana. La llengua dels programes és en català i Rromanó.

La Comissió del 8 d'abril a les escoles coordinada per la Fundació Pere Closa explica la seva proposta. El Sr. Pedro Casermeiro explica que en principi tenien una proposta que s'ha hagut de modificar donat que no hi ha hagut temps de poder-ho tirar endavant segons el que s'havia plantejat. S'han hagut de limitar a fer la proposta a les escoles en que ja estan intervenint de manera molt estreta. No hi ha hagut temps de fer una difusió més ampla.

A continuació la Maria Rubia que coordina la Comissió dels punts d'informació explica com ho tenen planificat. S'ha editat un flyer alternatiu i un logo que fos representatiu de la comunitat gitana i que el díptic fos més fàcil de llegir que el programa oficial que també s'edita. S'ha editat també un flyer amb informació històrica del Consell i les entitats que el componen. També s'ha editat un material amb l'explicació del perquè de la celebració del 8 d'abril. Tots els materials que s'han preparat es donaran als diferents punts d'informació. Es van planificar 8 punts d'informació en barris diferents a on les entitats tenen la seva seu i s'han involucrat persones del barri per col·laborar-hi. Es va fer una petita formació a les persones que estaran als punts perquè sàpiguen quin material tenen i puguin donar una mínima informació del 8 d'abril a qui ho demani.

S'ha elaborat un vídeo de 45 segons per penjar al web del Consell i si pot ser al canal del metro. En el vídeo hi han participat joves de les entitats del Consell. El

mateix 8 d'abril hi haurà un punt d'informació a les fonts de Montjuïc amb materials esmentats i l'exposició que ja es va mostrar l'any passat.

La Sra. Juana Fernández concreta les dates i ubicacions dels diferents punts d'informació. Es donarà també una motxilla i es demanarà que el 8 d'abril la portin a Montjuïc.

Al programa s'ha inclòs la cerimònia del riu que no l'organitza el Consell però si la Federació d'Associacions Gitanes.

A continuació el Sr. Manel Carbonell explica que a les 11 hi haurà la Cerimònia del Riu i a continuació a les 12,30 s'ha organitzat un dinar allà al costat. A la tarda hi haurà la recepció al Parlament a les 16 h. L'acta del Parlament s'acabarà cap a les 17,15 h. i a continuació podrem anar a Montjuïc. Per anar al Parlament cal acreditació prèvia. S'enviarà demà un e-mail al Consell i a totes les entitats federades.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que l'acte del Parlament no s'ha fet constar al programa per protocol, donat que correspon a un altra institució.

A continuació Miguel Angel Gómez explica el programa que es desenvoluparà a Montjuïc. Explica que l'objectiu de la comissió de la mostra de cultura era mostrar a la ciutat de Barcelona la diversitat cultural i musical del poble gitano dins d'un marc reivindicatiu. Es desenvoluparan una sèrie de tallers relacionats amb la llengua rromanó, contes i jocs gitanos. A continuació a l'escenari, la presidenta i vicepresidenta donen la benvinguda a tothom. Després es llegirà el manifest i començaran les actuacions musicals pròpiament dites. Hi haurà flamenc, rumba i un grup musical dels Balcans. També es cantarà el "Gelem, Gelem" que s'ha d'acabar de concretar com.

La Sra. Juana Fernández explica que a l'hora de triar les músiques es volia que fossin unes músiques amb les quals els gitanos es sentissin identificats. Segueix dient que aquesta celebració anirà creixent a mesura que tots hi anem participant.

Tot seguit, David Cortés explica amb més detall la comissió del Manifest. Hi ha hagut diferents reunions per arribar a un consens sobre els continguts entre les diferents entitats sobre el que es volia dir i com. Finalment s'ha arribat a un acord sobre dos versions: una completa i una més reduïda que és llegirà el dia 8 d'abril. A partir d'aquí s'ha de buscar un contacte a la Generalitat de Catalunya per tal de poder oficialitzar el document i de fet, l'han elaborat perquè creuen que ja era hora de donar veu a sèrie de drets. No es tracta només que sigui un document reivindicatiu del 8 d'abril, sinó que conté moltes més coses. Més endavant podrem

disposar del document en quatre llengües: català, castellà, Rromanó i anglès. L'objectiu és aconseguir la màxima difusió possible a les institucions, als mitjans de comunicació, etc.

La Ima. Sra. Francina Vila informa que de cara a l'Ajuntament s'intentarà fer una adaptació per convertir-lo en declaració institucional i que la puguin votar tots els grups polítics en un Ple de l'Ajuntament. Diu que aniria bé saber en quin punt estem per tal de poder contactar amb la Generalitat i veure quines gestions es poden fer de cara a les institucions internacionals i poder-nos coordinar.

El Sr. David Cortés creu que a partir de l'acceptació d'aquest Consell s'hauria de mirar com contactar de manera adient amb el Sr. Manel Terrassa (Generalitat) de cara a que acceptessin la proposta del Manifest com una cosa pròpia del Consell Assessor del Poble Gitano de Catalunya.

El Sr. Manuel Giménez vol concretar a veure quina aplicació i quin valor tindrà aquest manifest. Vol saber si es quedarà simplement en un paper escrit.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que de moment el document quedarà com una declaració de principis, entre altres, en relació al reconeixement del 8 d'abril que volem impulsar des de Barcelona i des de Catalunya a nivell internacional. Quan més acord i consens generi, més valor democràtic tindrà. El manifest és molt extens i concreta moltes coses. Que acabi tenint un valor de llei o normatiu és més difícil. De moment, és una manera d'obrir un debat i que comencem a parlar amb la Generalitat perquè arribi al Parlament. Sempre queda com un referent a tenir en compte en un moment donat que es pugui elaborar alguna llei, etc.

El Sr. David Cortés diu que seria molt positiu que s'impulsés la difusió internacional a partir de l'Ajuntament de Barcelona. També informa, a petició de la Sra. Juana Fernández, que s'ha enviat el text del Manifest a totes les entitats gitanes conegudes a nivell de Catalunya perquè donessin el seu parer ja que voldrien que la majoria d'entitats se'l fessin seu i fos la veu de totes elles.

El Sr. Manel Carbonell pregunta a David si ho ha entès bé, que el consens del Manifest es per part dels gitanos però que l'Ajuntament ha de fer d'aval davant la Generalitat i a nivell internacional. Pregunta si l'Ajuntament està disposat a fer això.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que ells des del moment que ho converteixen en Declaració Institucional vol dir que l'Ajuntament es fa seu el contingut del Manifest.

Això vol dir que el treballaran i el faran arribar a qui faci falta. Informa que Acció Cívica de la Generalitat està treballant per veure com fer-ho arribar a institucions internacionals. Hi ha un treball previ del nostre Consell amb el Consell Assessor i Acció Cívica de la Generalitat que ens han de permetre fer els següents passos. Informa que el dia 8 se'ls ha convidat perquè puguin escoltar el Manifest i participar a l'acte de les Fonts de Montjuïc.

Segueix parlant la Sra. Juana Fernández dient que totes les activitats es poden consultar al programa. Quant al manifest, diu que és una tasca que com s'ha pogut veure tindrà continuïtat més enllà del dia 8 d'abril.

A continuació es passa al punt de l'ordre del dia del "Pla de treball del Consell"

La Sra. Emília Pallàs presenta l'espai web del Consell que estarà allotjat dins el web de Drets Civils. Explica l'estructura de la pàgina i es mostra la imatge a la pantalla. A part de les informacions, documents, normativa, contactes i imatges relacionades amb el Consell hi haurà enllaços dels diferents webs de les entitats.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que aquest web era una de les peticions del Consell i un compromís de cara a donar visibilitat al Consell i que s'ha pogut materialitzar.

Continua explicant que a partir de l'abril es reprendran les visites a les entitats i per tant, aquests dies es contactarà amb les entitats per quedar. La finalitat de les visites és poder conèixer millor les entitats i poder compartir les inquietuds, projectes, etc. que puguin tenir.

La Sra. Emília Pallàs explica el procés seguit en relació al carnet identificador dels membres del Consell i les consultes fetes amb serveis jurídics de l'Ajuntament en relació al ús que tindria aquest document.

Proposa que a finals d'abril (el dia 28) es faci una reunió per parlar de les diferents possibilitats, i justificar la necessitat d'aquest carnet de cara a informar als serveis jurídics i també a Participació Ciutadana, que engloba altres consells de participació. També comenta que una vegada s'acabi amb el tema del carnet es podria començar a abordar la revisió de la normativa del Consell, ja que caldria adaptar-ho a les noves realitats de la ciutat i del propi poble gitano. Informa que és un procés llarg i s'ha de començar a plantejar. Segur que s'hi poden fer millores ja que aquests anys el Consell ha crescut en entitats, diversitat, etc...

A continuació la Sra. Maria Rubia Explica l'acte del "Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust del passat 27 de gener". Informa varen participar en una reunió preparatòria però l'activitat ja estava molt dissenyada i no van poder

intervenir-hi massa. Sí que van poder participar una vegada acabat l'acte oficial i ho van fer amb l'exposició fotogràfica Na Bistar que es va fer a les cotxeres de l'Ajuntament i es va poder llegir el manifest referent al genocidi del poble gitano en el qual es sol·licitava que l'Ajuntament i el Consell es fessin seva la petició del manifest cosa que de fet ja ha estat així.

A continuació, Maria Rubia llegeix el Manifest. Prèviament fa una petita introducció informant del viatge que van fer a Cracòvia un grup de joves gitanos a l'estiu. El manifest i l'exposició de fet eren una continuació de la mateixa activitat.

L'oncle Manuel Giménez pregunta quina és la finalitat d'aquest procés i què s'espera aconseguir. Creu que s'haurien de fer accions més concretes que no és limitessin, a fer un manifest. Per exemple, una oficina o observatori...

La Sra. Maria Rubia diu que és tot un conjunt d'accions i ells com a joves de Ternypé ja ho estan treballant i un dels objectius és incidir en les eleccions europees. En la trobada a Cracòvia es va posar com exemple positiu a Barcelona, de com s'està treballant i com s'estan fent les coses.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que hi l'Oficina per la No Discriminació i que s'està creant l'agència de Drets Civils que englobarà aquesta oficina. Potser un dia s'hauria de presentar l'agència al Consell per donar-la a conèixer, com s'ha fet en altres consells.

El Sr. Domingo Jiménez diu que a vegades es parla molt però no es prenen mesures efectives. Ara tenim la possibilitat de l'Estratègia Europea 20/20, que entre altres coses pot facilitar accés a l'habitatge i altres millores com l'ocupació, etc. que la comunitat gitana necessita. Però el cas és que no s'opta a aquesta possibilitat que ajudaria a evitar l'exclusió social.

La Ima. Sra. Francina Vila agraeix que surtin aquestes intervencions perquè creu que això es podrà abordar amb l'Estratègia del Poble Gitano que tractarem a continuació. Recorda que no sabem si es podran assolir tots els objectius marcats però hi ha voluntat per part de les entitats i de l'Ajuntament que això prosperi. S'explicaran les diferents fases que s'han establert per elaborar i preparar aquest document. I de quina manera intentarem que sigui efectiu i eficient almenys a mitjà termini.

La Sra. Maria Rubia segueix explicant que el projecte anterior tindrà continuïtat i que la performance, que no es va poder fer i seria bo que es programés a començament abans del viatge a Cracòvia.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que s'intentarà que l'exposició pugui passar per tots els districtes. S'intentarà donar el suport necessari per buscar els millors equipaments i suport logístic del trasllat.

Maria Rubia diu que ja s'està començant a gestionar a Nou Barris però passa que les programacions als equipaments municipals es fan més o menys anualment.

A continuació, la Ima. Sra. Francina Vila passa al següent punt de l'ordre del dia per explicar en quin punt estem de les diferents fases que s'han previst per redactar L'Estratègia Local amb Poble Gitano.

Entén que s'està finalitzant la primera fase que era de diagnosi per identificar les problemàtiques per encarrilar-ho amb el que se'ns demana a les estructures europees i estar en la mateixa línia. Ara ja arriba el moment de treballar-ho més amb el Consell, les entitats i amb tots els gitanos de base que hi vulguin participar. Això inclou als gitanos i gitanes que no estan associats i que vulguin aportar la seva experiència. Així que explicarem com s'abordarà la segona fase de l'Estratègia.

El Sr. Pedro Aguilera saluda a tots els assistents i agraeix la intervenció del Sr. Domingo Jiménez. Precisament el que planteja l'Estratègia local és no sortir del que diu l'estratègia europea. Això no vol dir que sigui presonera d'aquesta estratègia. No s'han trobat totes les respostes però si alguns camins que es volen compartir amb el Consell. L'equip que ha treballat en aquesta fase vol recordar que s'ha obert un procés participatiu i per aquest motiu, el millor és que la comunitat gitana hi estigui implicada des del començament.

El Sr. Pedro Aguilera explica que en primer lloc s'ha fet un test a tots els districtes de l'Ajuntament per tal de tenir una mínima informació del que s'estava fent amb la comunitat gitana en aquell moment. A la vegada es van programar unes taules específiques de treball (Educació, Habitatge, Ocupació i Salut) a on van participar professionals de diferents administracions públiques, experts, persones independents i membres de les entitats del Poble Gitano. Hi ha hagut com a mínim 4 reunions per cada taula.

Els objectius de cada sessió han estat els següents:

- 1- Presentació del Pla i de la metodologia de treball. Exposició i anàlisi dels indicadors ja establerts des d' Europa. Possibilitat d' indicadors més reals i útils, conclusions i resultats
- 2- Anàlisi i debat de nous indicadors i de plans i/o projectes que es realitzant a la ciutat. Valoració

- 3- Concreció dels nous indicadors si és possible i recerca d' un escenari per a futurs plans d' actuació
- 4- Validació de la feina

Properament es passarà a treballar amb focus grup que ja es convocaran a partir de finals d'abril.

Resultat de les taules de treball ja hi ha uns resultats que més endavant ja es detallaran en un document que posarà a l'abast de tothom. A cada àmbit s'han extret els indicadors més significatius. Presenta una sèrie de dades explicant els perfils de les persones que hi han participat (administració, entitat, professió, procedència, sexe, etc...) i el calendari de les reunions.

Informa que s'ha arribat a una sèrie de conclusions generals: Cal ressaltar, per començar, que no hi ha dades oficials referents a la població gitana ja que per la Llei de no es poden recollir dades que discriminin per raó d'ètnia i per això no tenim aquest tipus de dades en el padró d'habitants. S'han hagut d'adaptar estudis anteriors basats en treballs de camp i amb dades a vegades no coincidents. S'ha vist que hi ha un bon coneixement de la situació a les diferents administracions però que no es comparteix. Manca aprofundir més en el coneixement de la cultura gitana per part de les persones professionals que treballen amb la comunitat gitana. Ha estat una proposta comuna a les taules el fet que entitats socials, administracions públiques i societat civil haurien de treballar de manera més col·laborativa.

Per altra banda, les diferents taules específiques han elaborat també conclusions específiques en les que s'han valorat els indicadors existents, proposta de nous indicadors, àmbits transversals i serveis específics que es proposen.

A partir de les conclusions de cada taula s'han proposat una sèrie de línies d'actuació per millorar les mancances que s'han detectat. Són moltes les propostes que han sortit però entre totes cal destacar per exemple, en el cas de l'Habitatge caldria un acompanyament a la demanda ja que els tràmits burocràtics i formularis són massa complexos i això fa que moltes persones no hi puguin accedir. En Educació, s'ha treballat molt la necessitat de la continuïtat dels promotors i mediadors i la seva professionalització. En l'àmbit d'Ocupació, cal fer l'adaptació de currículums vinculats a la transició escola-món laboral i el tema de les clàusules socials a les contractacions públiques com elements importants dels seus comentaris i línies de discussió. En Salut s'ha parlat molt de la prevenció, del paper de la dona gitana, etc..

Segueix la seva intervenció dient que finalment es faran entrevistes en profunditat a persones referents al món gitano de Barcelona. Aquestes persones, professionals, professors, voluntaris, funcionaris, activistes gitanos i gitanes, referents religiosos, etc..., ens donaran la seva perspectiva de com hauria de ser la futura estratègia.

Una vegada finalitzi aquesta part del procés, es convocarà una segona reunió de tot el Consell per retornar tota la informació que s'hagi anat recollint i veure cap a on hem d'anar. Després de Sant Jordi es faria una primera reunió. Després de l'estiu es farà la segona reunió en la qual es plantejarà l'esborrany de l'Estratègia i es recolliran les esmenes i possibles comentaris.

La Ima. Sra. Francina Vila agraeix la presentació i convida als assistents a intervenir. Diu que ha anat molt bé fer, en primer lloc, una diagnosi prèvia de l'Ajuntament i poder veure quines mancances tenim. Ara arriba el moment que la fotografia que hem vist es converteixi en mesures concretes. Mesures que es podran aplicar quan sigui competència municipal i quan no ho sigui es poden impulsar. Es tracta de veure a partir dels serveis municipals que tenim, com ho podem fer per millorar l'atenció a les persones del poble gitano.

A continuació el Sr. David Cortés creu que en l'Estratègia s'hauria d'afegir un apartat dedicat a Justícia, ja que és un dels àmbits on s'observen més situacions de discriminació. Per molt que es facin accions positives, sinó s'eradica la discriminació no té sentit.

El Sr. Pedro Casermeiro diu que en tots els àmbits hi ha el fet de la discriminació estructural i això s'hauria de contemplar. Els homes i dones gitanos pateixen aquesta discriminació i sinó s'aborda específicament, és molt difícil superar aquesta situació. Conforme es vagin reunint els diferents grups, es pot anar treballant. També pregunta de quina manera es desplegarà l'estratègia als barris i districtes.

El Sr. Pedro Aguilera diu que hi ha temes com dona i cultura que són transversals i es treballaran a l'estratègia. Es podria intentar que en tots els àmbits es contempli el tema de la discriminació, per exemple en l'accés als serveis.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que es poden analitzar situacions de discriminació i veure què pot fer l'Ajuntament per evitar-ho en els diferents àmbits. Seria molt interessant incorporar aquesta perspectiva.

El Sr. Pedro Aguilera diu que l'Ajuntament fins i tot té espais que aborden aquest tema com és ara l'Oficina per la No Discriminació. A l'estratègia, potser es podria

recordar també els instruments que ja existeixen per a la lluita contra la discriminació.

La Sra. Francina Vila diu que, en relació als desplegament de l'estratègia en principi sortiran idees genèriques però com també es treballarà territorialment en barris concrets, potser s'hauran de prendre mesures específiques en un o diversos àmbits. També potser hi haurà districtes on no s'actuarà i tot això dependrà de les necessitats detectades. Està molt clar que s'actuarà en els barris en els quals hi ha més densitat de població gitana. No es vol que sigui una estratègia sobre el paper, cal que tingui un caire d'aplicació pràctica. Han de quedar els objectius i les mesures que ens marquem molt clars perquè també ho necessitem de cara a l'avaluació que s'haurà de fer.

El Sr. David Cortés pregunta, en casos com ara la Mina que no és municipi de Barcelona, com es farà.

La Ima. Sra. Francina Vila diu que no poden intervenir en altres municipis però segur que pot haver-hi col·laboració entre municipis i qualsevol acció que sigui en benefici d'un districte, pot beneficiar als veïns del costat.

El Sr. Josep Ma. Queralt diu que de fet ja s'està treballant amb alguns districtes que han enviat la fitxa i estan col·laborant des dels Plans comunitaris, els tècnics de barri, els serveis socials, etc. S'ha d'acabar de lligar tota la informació que tenim i tenir alguna reunió donat que hi ha entitats que estan treballant als diferents barris. Hi ha barris on si cal s'incidirà més o es faran més reunions si és necessari. S'intentarà consensuar i afinar el màxim. Per altra banda, la Sra. Francina Vila s'encarregarà d'informar als regidors dels diferents districtes que es començarà aquesta fase de treball. Es demanarà que ens facilitin algun referent pel tema i ens ajudin a obtenir la informació necessària. Això no vol dir que igualment es vagi treballant, sobre tot en l'àmbit de serveis a les persones. S'intentarà que quan abordem cada barri hi hagi la màxima informació possible i amb uns resultats cenyits a la realitat.

I sense més intervencions es dona per finalitzada la sessió.